

Stichting van Teyens Fundatie

JAARVERSLAG 2024

VERANTWOORDING GEVOERDE BEHEER

Verantwoording van het gevoerde beheer in het jaar 2024 betreffende de bezittingen van de Stichting van Teyens Fundatie en van de besteding van de middelen.

VOORWOORD

Het jaar 2024 was een bijzonder jaar voor de stichting. Naast de reguliere activiteiten door de verschillende commissies, deden zich ook enkele bijzondere zaken voor.

Eén daarvan was de ontdekking van schimmel in het Fundatiehuis (zie ook onder B. 4) die tot een gedwongen vertrek van de huisartsenpraktijk heeft geleid. Gelukkig hebben we in goed overleg met de huisartsen en met veel inzet van de gemeente Opsterland een nieuwe plek voor hen weten te vinden. Vanaf 1 januari 2025 zijn de huisartsen nu (tijdelijk) gehuisvest aan de Commissieweg in Beetsterzwaag. Het is evenwel spijtig dat aan een jarenlange samenwerking van ruim 20 jaar op deze manier een einde is gekomen.

Positief was de pachterslunch die we op 9 november 2024 hebben georganiseerd. Een groot deel van onze (erf)pachters was daarbij aanwezig. Het thema was deze keer duurzame pacht, de lezing werd ditmaal gehouden door dhr. De Koe. Er kwamen positieve reacties op de lunch en we blijven ook in de toekomst met deze waardevolle ontmoetingen doorgaan.

Ondanks de tegenslag met betrekking tot de schimmel in het Fundatiehuis konden we ook in 2024 weer veel sportieve, culturele en andere welzijnsactiviteiten in de gemeente Opsterland blijven ondersteunen. Daarmee hebben we ook dit jaar weer een mooie invulling aan onze doelstelling weten te geven en dat hopen we ook in de toekomst te kunnen blijven voortzetten.

A. BESTUUR

Het College van Regenten is als volgt samengesteld:

- mevr. R. Blaak	voorzitter
- dhr. O. Wiersma	secretaris/penningmeester
- dhr. P. Achenbach	
- mevr. A. Wiersma	
- mevr. R. ter Steege	
- mevr. J. van Roeden-Hoekstra	
- dhr. R. Boomsma	

Binnen het college van regenten is een aantal commissies samengesteld:

- Een commissie financiële bijdragen, die alle verzoeken om financiële steun toetst aan onder meer de statuten en vervolgens aan de vergadering een advies uitbrengt.
- Een commissie vastgoed, die samen met de rentmeester het college van regenten adviseert met betrekking tot het beleid en het beheer van het verpachte of in erfpacht uitgegeven (voornamelijk agrarisch-) vastgoed dat de stichting in eigendom heeft.

Stichting van Teyens Fundatie

- Een commissie beheer financieel vermogen, die samen met de administrateur het college van regenten adviseert met betrekking tot het beleid en het beheer van het financieel vermogen van de stichting.
- Een commissie Fundatiehuis en tuin, die het college van regenten adviseert met betrekking tot het beheer van het Fundatiehuis, het parkeerterrein en de tuin en de contacten onderhoudt met de huurders van het Fundatiehuis.
- Een commissie beheer bossen, die het college adviseert met betrekking tot het beleid en het beheer van de bossen die de stichting in eigendom heeft.
- Een commissie website, die het college van regenten adviseert ten aanzien van de inhoud en het gebruik van de website.

Het bestuur wordt ondersteund door een administrateur in de persoon van mevrouw J.J. Dijkstra. Middels facturering ontvangt zij een vergoeding voor de geleverde prestaties. Er is geen personeel in loondienst.

Het college van regenten vergaderde in 2024 zes keer: 16 januari, 12 maart, 7 mei, 2 juli, 10 september en 19 november. Agendapunten zijn toen schriftelijk afgehandeld.

Alle vergaderingen hebben plaats gevonden in de Buorskip.

Verder heeft er in het Witte Huis te Olterterp nog een extra vergadering op 17 september plaatsgevonden, en een pachterslunch op 9 november 2024.

De leden van het college ontvangen geen vergoeding of onkostenvergoeding voor hun werkzaamheden.

B. VASTGOED (LANDERIJEN, FUNFATIE HUIS c.a.)

Samenstelling commissie vastgoed:

Dhr. O. Wiersma

Dhr. R. Boomsma

Mevr. R. Blaak

De Stichting heeft voor het beheer van haar landerijen en woonlocaties een overeenkomst met het rentmeesters kantoor Van Eysinga & Oostra c.s. te Sneek. Binnen dit kantoor is mr. ing. S.A. Bruinsma de contactpersoon.

Verantwoording van het gevoerde beheer in het jaar 2024 betreffende het vastgoed van de Stichting van Teyens Fundatie.

1. Algemeen.

Het vermogen van Stichting van Teyens Fundatie is, naast het bezit van het verhuurde Fundatiehuis te Beetsterzwaag en een aantal verstrekte geldleningen, nagenoeg geheel vastgelegd in landerijen in de provincie Friesland. Deze landerijen worden in de vorm van langlopende pacht- en erfpachtovereenkomsten aan melkveehouders ter beschikking gesteld. De hieruit voortvloeiende pachtopbrengsten vormen de belangrijkste inkomstenbron van de stichting.

Stichting van Teyens Fundatie

De mutaties in deze portefeuille zijn beperkt tot strategische aankopen van aangrenzende percelen of tot invulling van de wensen van de pachters. In principe worden ter instandhouding van het vermogen de opbrengsten van verkochte kavels aangewend voor de aankoop van vervangende percelen.

Afschaffing derogatie

In 2024 is de afbouw van de derogatie in Nederland voortgezet, wat aanzienlijke gevolgen heeft voor de bedrijfsvoering van onze pachters. De derogatie, die boeren toestond om meer stikstof uit dierlijke mest uit te rijden dan de standaardnorm van 170 kg N/ha, wordt tussen 2023 en 2025 geleidelijk afgebouwd. Vanaf 2026 vervalt de derogatie volledig en geldt in heel Nederland de genoemde standaardnorm. De afbouw van de derogatie vereist dat boeren hun bedrijfsvoering aanpassen, bijvoorbeeld door het verminderen van de veestapel, het uitbreiden van het grondareaal, of het optimaliseren van mestgebruik.

Pachtprijsherziening

Na een daling in 2023 op basis van de norm van 1 juli van 2022 van -1%, is de prachtprijs in 2024 op basis van de norm van 1 juli 2023 gestegen met 22%. Op basis van de norm van 1 juli 2024 kan de pachtprijs in 2025 met 16% stijgen.

2. Bestuurszaken.

Het bestuur agendeert iedere vergadering de vastgoedzaken en maakt bij de besluitvorming gebruik van de informatie van de rentmeester. De rentmeester draagt zorg voor de uitvoering ervan. Tijdens de vergadering van 7 mei en 10 september was de rentmeester aanwezig bij de bestuursvergadering om een toelichting te geven op lopende zaken.

3. Beheerszaken/transacties.

De familie Dijkstra heeft het erfpachtrecht van Kerkepad Oost 20 in Beetsterzwaag overgedragen aan de heer Stribos en mevrouw Van der Meulen. Na deze overdracht heeft de stichting een nieuwe erfpachtovereenkomst met Stribos-Van der Meulen afgesloten voor de duur van 30 jaar, ingaande 17 oktober 2024.

Met mevrouw Oosterhof, erfpachtster van het perceel aan Kerkepad Oost 43 in Beetsterzwaag, is een vaststellingsovereenkomst getekend waarin de afspraken over de aanpassing van de canon en de duur van de erfpacht zijn vastgelegd.

Met erfpachter Altenbrug zijn gedurende het hele jaar gesprekken/onderhandelingen gevoerd over het terugkopen van het erfpachtrecht van 32.46.90 hectare en het aankopen van de bedrijfswoning, bedrijfsgebouwen met ondergrond en erf en overige aanhorigheden. De stichting heeft hier een voorkeursrecht op. Deze transactie wordt in 2025 afgerond.

Stichting van Teyens Fundatie

4. Fundatiehuis.

In november 2024 is er ernstige schimmel- en zwamvorming in de vloer van het Fundatiehuis aangetroffen. Het pand is daarna onmiddellijk ontruimd. Dat heeft aanzienlijke kosten met zich gebracht. In de loop van 2025 zal het pand grondig gerenoveerd moeten worden. Bij het opmaken van dit verslag is er nog geen zicht op de daarmee gemoeide kosten maar deze zullen gezien de geconstateerde bouwkundige gebreken zeer aanzienlijk zijn. In verband met het voorgaande heeft het bestuur besloten de Bestedingsreserve per 31 december 2024 vrij te laten vallen en indien en voor zover toereikend aan te wenden voor een Reserve Renovatie Fundatiehuis

C. BOSSEN EN LANDSCHAPSELEMENTEN

Samenstelling commissie beheer bossen:

Mevr. R. ter Steege

Dhr. R. Boomsma

1. Algemeen

Stichting van Teyens Fundatie heeft een beheersovereenkomst met de Bosgroep Noord-Oost Nederland. De heer E. Sonder is binnen deze groep verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de bossen van de van Teyens fundatie.

2. Bossen

Wallebos

Houtoogst De dunnings werkzaamheden in het Wallebos hebben in 2023 plaatsgevonden. Een deel van het hout is begin 2024 afgevoerd. Deze opbrengst is inzichtelijk gemaakt in het inkomstenoverzicht. Voor de begeleiding van de werkzaamheden en transportkosten naar de fabriek zijn in 2024 kosten gemaakt, welke staan op het kostenoverzicht. Versneld Natuurherstel Friesland Middels de regeling Versneld Natuurherstel Friesland is een deel van het Wallebos van de Teyens Fundatie aangeplant met rijkstrooiselsoorten. De aanplant is geslaagd en wordt de komende jaren gemonitord. De Sitkasparren in vak 1j in het Wallebos hebben zich niet meer hersteld en zijn derhalve via de regeling Versneld Natuurherstel Friesland omgevormd naar natuurlijk loofbos. Op andere plekken in het bos hebben de Sitkasparren zich echter weten te herstellen, mogelijk door betere weersomstandigheden dit jaar. De Sitkasparren worden jaarlijks gemonitord op vitaliteit.

Tsjerkebos/Brouwersleane

Het Tsjerkebos en de Brouwerslaan zijn, na informeren van omwonenden, succesvol aangeplant. Het benodigde plantsoen (ca 600 stuks) is, o.b.v. het opgestelde beheerplan, besteld en in de winter van 2024 aangeplant. Vervolgens is het plantgoed vrijgehouden van braam. Binnen de bosrand van het Tsjerkebos bleek na controle nog ruimte voor aanvullend plantsoen, dit wordt in de winter van 2024/2025 aangeplant.

In de houtwal van de Brouwerslaan zaten twee kleine plekken waar onvoldoende dekking van boom- en struiksoorten staat. Op deze plekken zijn ca 100 stuks boom- en struiksoorten ingeplant.

Aan de westzijde van de Brouwerslaan bleek uit een controle van de FUMO dat er niet voldaan is aan de herplantplicht (onderwerp brief: PF-2021/234564). In goed overleg is de wijze van aanplant bepaald. De aanplant van de eiken laanbomen is eind december 2024 gerealiseerd

Stichting van Teyens Fundatie

Bos Bûtewei Hemrik

De dunning van het bosje te Hemrik is in 2023 succesvol uitgevoerd. Er is ruimte gecreëerd voor het planten van schaduw verdragende boomsoorten. Hiermee wordt beoogd om op de langere termijn een tegenwicht te bieden tegen de dominante vogelkers. Het laatste deel van de houtafvoer is begin 2024 gerealiseerd. De aanplant is begin 2024 begeleid en naar wens uitgevoerd.

ELAN elementen: tussenkap en verwijderen Amerikaanse Vogelkers

Begin 2024 is een randensnoei uitgevoerd in een zestal elementen. Tijdens het opstellen van het jaarplan 2024 waren een viertal elementen beoogd voor randensnoei. Er is echter besloten om twee extra elementen mee te nemen in de snoeibeurt, omwille van efficiëntie. Deze waren anders in 2025 aan de beurt. Daarnaast is de Amerikaanse Vogelkers in een groot deel van de elementen (totaal 10 elementen) bestreden.

D. Toekennen van bijdragen

Samenstelling commissie financiële bijdragen VVB:

Mevr. A. Wiersma

Dhr. P. Achenbach

Mevr. J. van Roeden-Hoekstra

1. Aanvragen

In 2024 hebben 88 maatschappelijke organisaties een aanvraag ingediend voor financiële ondersteuning bij de van Teyens Fundatie. Hiervan zijn 54 gehonoreerd, 20 aangehouden tot een volgende vergadering (in 2025). 13 aanvragen zijn afgewezen, voor het overgrote deel omdat de aanvraag niet voldeed aan de uitgangspunten van de van Teyens Fundatie. In een enkel geval is de aanvraag afgewezen omdat de noodzaak voor een financiële bijdrage ontbrak. Tenslotte zijn er 3 aanvragen (voortijdig) weer ingetrokken. Belangrijkste oorzaak hiervan was dat deze activiteiten geen doorgang konden vinden doordat er niet voldoende sponsors werden gevonden.

2. Werkwijze commissie VVB

De commissie VVB toetst elke aanvraag aan artikel 2 van de statuten waarin de doelstelling van de van Teyens Fundatie staat beschreven. Verder kijkt de commissie naar aspecten als noodzakelijkheid en onderbouwing van een aanvraag en wat een aanvrager zelf aan middelen inbrengt. Dat laatste is van belang om te voorkomen dat een activiteit nagenoeg volledig afhankelijk is van de bijdrage van de Van Teyens Fundatie. Vanaf mei 2020 is de administrateur aanwezig bij de commissievergaderingen en voert zij ondersteunende werkzaamheden uit voor de commissie.

3. Verantwoording

Bij de beoordeling van de aanvragen tracht de commissie streng doch rechtvaardig te zijn en datzelfde geldt ook voor de verantwoording. Aanvragers dienen zich ervan bewust te zijn dat er een evenwicht dient te zijn tussen datgene wat men voor ogen had en datgene wat men uiteindelijk gerealiseerd heeft.

Stichting van Teyens Fundatie

4. Toekenningen

In 2024 is onder meer aan de volgende organisaties financiële steun verstrekt c.q. toegezegd:

- Vernieuwen speeltuin De Baanbrekers Ureterp
- Volwassenenfonds Sport & Cultuur 2024
- Voedselbank Opsterland - Voedselpakketten
- Buitententoonstelling Jan Loman
- Cultbee: Culturele Evenementen 2024
- De revolutie van de Rinsema's. Grenzeloos muziektheater in het Friese veen
- Jan Eisenga Project
- Energiepaviljoen
- Meerdere muziek- en toneelverenigingen - bijdragen voor concerten en uitvoeringen
- Diverse organisaties/sportverenigingen – bijdragen voor duurzaamheidsmaatregelen (duurzame renovatie/energiebesparende maatregelen).

E. FINANCIËLE VERANTWOORDING

Jaarlijks wordt een balans en een staat van baten en lasten en een bestuursverslag over het geëindigde boekjaar opgemaakt door het College van Regenten en wel binnen zes maanden na afloop van het boekjaar. Binnen een maand na afloop van deze periode dient het College van Regenten deze stukken vast te stellen.

Uit de opgemaakte jaarrekening over het afgelopen boekjaar blijkt in voldoende mate de maatschappelijke betekenis van de activiteiten van de stichting.

R. Blaak,
voorzitter.